

F S S P X

De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

Nieuws uit de Hemelstraat

De noodzaak van het gebed

Synode over synodaliteit:
‘Instrumentum laboris’ (Deel 2/3)

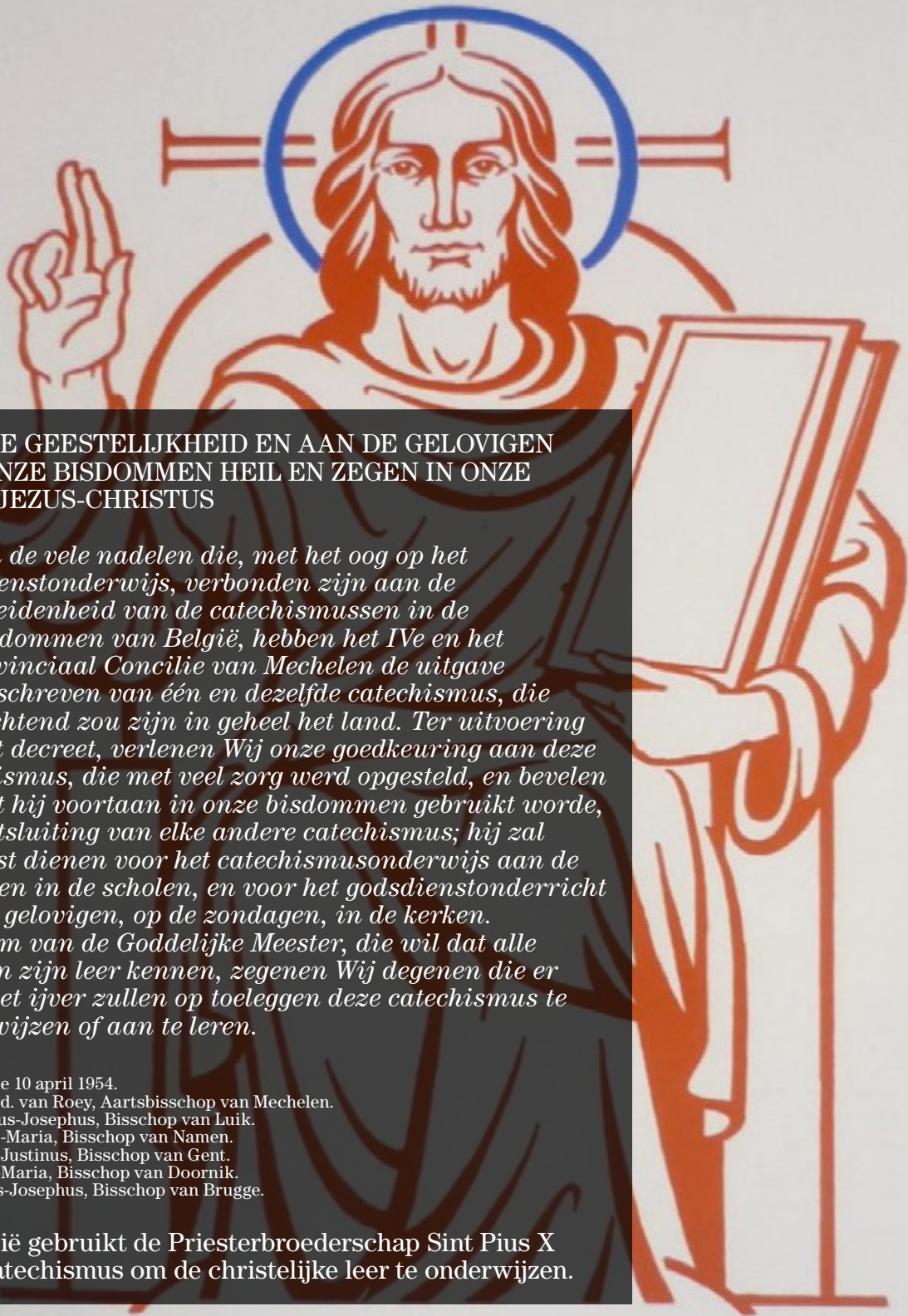
Rome: Over de “dubia” aan Paus
Franciscus gezonden door vijf
kardinalen

Het belang van de catechismus voor
de volwassenen

Historiek van de Kapel van het
Allerheiligste Sacrament

De H. Oda van Amay

CATECHISMUS

AAN DE GEESTELIJKHEID EN AAN DE GELOVIGEN
VAN ONZE BISDOMMEN HEIL EN ZEGEN IN ONZE
HEER JEZUS-CHRISTUS

Gezien de vele nadelen die, met het oog op het godsdienstonderwijs, verbonden zijn aan de verscheidenheid van de catechismussen in de zes bisdommen van België, hebben het IVe en het Ve Provinciaal Concilie van Mechelen de uitgave voorgeschreven van één en dezelfde catechismus, die verplichtend zou zijn in geheel het land. Ter uitvoering van dit decreet, verlenen Wij onze goedkeuring aan deze catechismus, die met veel zorg werd opgesteld, en bevelen Wij dat hij voortaan in onze bisdommen gebruikt worde, met uitsluiting van elke andere catechismus; hij zal als tekst dienen voor het catechismusonderwijs aan de kinderen in de scholen, en voor het godsdienstonderwijs van de gelovigen, op de zondagen, in de kerken.

In naam van de Goddelijke Meester, die wil dat alle mensen zijn leer kennen, zegenen Wij degenen die er zich met ijver zullen op toeleggen deze catechismus te onderwijzen of aan te leren.

Gegeven de 10 april 1954.

- + J. E. Kard. van Roey, Aartsbisschop van Mechelen.
- + Ludovicus-Josephus, Bisschop van Luik.
- + Andreas-Maria, Bisschop van Namen.
- + Carolus-Justinus, Bisschop van Gent.
- + Carolus-Maria, Bisschop van Doornik.
- + Aemilius-Josephus, Bisschop van Brugge.

In België gebruikt de Priesterbroederschap Sint Pius X deze catechismus om de christelijke leer te onderwijzen.

TEN GEBRUIKE VAN AL DE
BISDOMMEN VAN BELGIE

Wat is de christelijke leer?

E.H. Louis Bochkoltz

Dierbare gelovigen,

“Wat is de christelijke leer?” is de tweede vraag van de eerste les in de Mechelse Catechismus. En het antwoordt dat alle kinderen van de vierde leerjaar moeten weten is de volgende: *De christelijke leer is de leer die door Jezus Christus aan de wereld werd verkondigd en door de Apostelen gepredikt, en die verder door de Kerk wordt onderwezen.*

Aan de vooravond van de synode over synodaliteit die van 4 tot 29 oktober in Rome wordt gehouden, lijkt het erop dat kennis van de elementaire catechismus een grote hulp zou zijn voor de leden van de synode.

Kardinaal Luis Ladaria Ferrer, een jezuïet en voormalig prefect van de Dicasterie voor de Geloofsleer, heeft aangekondigd dat hij de paus heeft gevraagd om “vrijgesteld” te worden van het bijwonen van de synodevergaderingen. Deze onverwachte afwezigheid zal velen aan de oevers van de Rijn plezieren, waar het verzet van de voormalige “patroonheilige van het geloof” tegen de Duitse Synodale Weg werd opgemerkt en weinig gewaardeerd.

Toeval van timing? Onmiddellijk na de beslissing van de kardinaal besloot de Duitse Bisschoppenconferentie (DBK) en het Centraal Comité van Duitse Leken-Katholieken (ZdK) een brief openbaar te maken die ze afgelopen juni naar het Vaticaan hadden gestuurd en waarin ze de paus vroegen een duidelijk standpunt in te nemen over de voorstellen waarover de Synodale Weg in Duitsland had gestemd. Standpunten die niet schuwden de christelijke leer te bewegen.

Tegelijkertijd en om de christelijke leer te verdedigen, dienden de kardinalen Brandmüller, Burke, Zen, Sandoval en Sarah op 21 augustus vijf vragen in, bekend als dubia, om opheldering te vragen over kwesties met betrekking tot (1) leerstellige ontwikkeling, (2) de zegening van homoseksuele verbintenissen, (3) de autoriteit van de synode over synodaliteit, (4) de wijding van vrouwen en (5) sacramentele absolutie. Ze hadden

hun dubia al op 10 juli verstuurd (en op 11 juli een antwoord van de paus ontvangen!), maar omdat ze niet tevreden waren met de vage antwoorden van de paus, herformuleerden ze hun dubia.

Dierbare gelovigen, meer dan ooit moeten de katholieken hun geloof kennen. Hun catechismus kennen! Het woord “Catechismus”, dat in alle christelijke talen opgenomen werd, is van Griekse oorsprong. In het algemeen betekent het elk onderricht, dat met vragen en antwoorden gegeven wordt.

Hier geeft de beroemde catechist Mgr. Potters (auteur van de “Verklaring der Catechismus in 7 volumes) wat wij echter verstaan onder de naam “catechismus”:

1°. Het kort begrip van alles, wat Christus geleerd heeft en alle mensen moeten geloven en doen, om God behoorlijk te dienen en daardoor in de hemel te komen.

2°. Het onderricht in de christelijke leer, dat aan de onmondige in het Christendom - zowel volwassenen als kinderen - gegeven wordt;

3°. Het boekje, waarin de christelijke leer op beknopte wijze met vragen en antwoorden verklaard wordt.

De Catechismus of christelijke leer bekleedt de eerste plaats onder alle wetenschappen, niet alleen om zijn goddelijke oorsprong, maar ook, en vooral, omdat hij de mens leert, wat hij doen moet, om zijn eerste levensplichten, de godsdienstige plichten, te vervullen en eenmaal eeuwig gelukkig te zijn. Daarom willen wij, priesters van de Priesterbroederschap veel mogelijkheden tot godsdienstonderricht geven. Voor volwassenen en kinderen. In Antwerpen, Gent, Bierbeek, in Leuven en voor wie het zou vragen.

Laten wij eindigen met de vijfde vraag van de Mechelse Catechismus:

Is het genoeg de christelijke leer ééns geleerd te hebben? *Nee, het is niet genoeg de christelijke leer ééns geleerd te hebben; geheel ons leven moeten wij ze onthouden en altijd beter trachten te begrijpen.*

De noodzaak van het gebed

Mgr. Marcel Lefebvre

Noot: Dit is de achttiende brief van het boek *Lettres pastorales* ('Pastorale brieven'). Wij zijn van plan de verschillende brieven te publiceren in *De Monstrans*.

In zijn Apostolische brief van 29 september laatstleden heeft Zijne Heiligheid Johannes XXIII het Rozenkransgebed verheerlijkt. Hij verklaarde namelijk: *“O Rozenkrans, gezegend door Maria, welk een zoetheid om u te zien opgeheven worden door de onschuldige handen van heilige priesters, van zuivere zielen, van jongelingen en ouderlingen, die de waarde en de werkzaamheid van het gebed waarderen, opgeheven door ontelbare en vrome menigten als embleem, als standaard, boodschapper van vrede in de harten en van vrede voor alle mensen.”*

Waarderen wij echt deze waarde en deze werkzaamheid van het gebed?

Ter gelegenheid van de komst van contemplatieve benedictijnse monniken, die in het bijzonder gewijd zijn aan het gebed en de lof van God, van de reeds lange aanwezigheid van de zusters van Sébikhotane, van de komst van de Paters van het Heilig Sacrament in Saint-Joseph de Medina, die net een bijna voortdurende aanbidding van de Eucharistie hebben ingesteld, zouden wij in de volgende regels een licht van geloof en waarheid willen werpen op de noodzaak en het kapitale belang van het gebed voor gans het christelijk leven en op zijn mysterieuze werkzaamheid voor het apostolaat. Mogen de priesters, de religieuzen, mogen alle gelovigen van het bisdom zichzelf overtuigen van deze essentiële waarheid voor elk geestelijk leven en voor elke missionering.

Onze Heer bevestigt ons dat alles wat wij in geloof door het gebed zullen vragen ons zal gegeven worden (Mt. 21,22).

Het is inderdaad in het licht van het geloof dat wij onze opvatting van het gebed moeten plaatsen. De liturgie, het gebed van de Kerk, toont ons op prachtige wijze hoe wij moeten bidden.

Elk liturgisch gebed wordt gedaan in naam van Onze Heer. Het is in hem en met hem dat wij onze gebeden naar God de Vader moeten richten. “En alles zal Ik doen, wat gij Hem zult vragen in mijn naam, opdat de Vader verheerlijkt wordt in de Zoon.” (Jn. 14,13).

Het gebed, de bron van het innerlijk leven

Men kan naar waarheid stellen dat het gebed, zoals in een schijn, in zich alle schatten van de ascese en de eenheid met God bevat. In haar oefening men alle theologale en kardinale deugden uit. Kan men bidden zonder te geloven, zonder te hopen, zonder te beminnen? Kan men bidden zonder te aanbidden, zonder zich te vernederen voor God, het is te zeggen zonder de meest vooraanstaande daad van rechtvaardigheid te verrichten? Bidden, dat is voorzichtig en wijs zijn, dat is zijn olielamp vullen in afwachting van de echtgenoot. Bidden, dat is vervuld zijn van de kracht van de Almachtige. Kan men tenslotte zijn ziel verheffen naar God zonder zich te verwijderen van de schepselen en de juiste maat bereiken in het gebruik ervan? Het gebed zal onze zielen in de waarheid, in de orde brengen, het is te zeggen, in nederigheid, in vertrouwen, in vrede.

Daarom moeten wij niet verbaasd zijn dat wij deze atmosfeer en deze stemming van waarheid en vrede in de kloosters terugvinden. Hoeveel zielen, het moe te leven in een klimaat van dwaling en leugen, van chaos en verdeeldheid, haasten zich naar deze eilanden van grote vrede, die de kloosters zijn, schuilplaatsen van orde en waarheid, om hun zielen te voeden met het gebed en al zijn vruchten. Bewonderenswaardige vruchten van

kennis en liefde tot God in Onze Heer, vruchten van vereniging met God en overgave aan zijn Heilige Wil.

Dat zal het eerste resultaat zijn van de aanwezigheid van de abdijs van Keur Moussa in ons bisdom: de zielen een ontmoeting met God Onze Heer bieden in het gebed en meer in het bijzonder in het liturgisch gebed.

Maar indien deze eerste werkzaamheid van het gebed ons gemakkelijker duidelijk schijnt, dan is er nog een andere, zonder twijfel mysterieuzere, maar niet minder zekere, die in geloof het overwegen waard is. Dat is de werkzaamheid van het gebed voor het apostolaat.

De werkzaamheid van het gebed voor het apostolaat

Alvorens de overwegingen te behandelen die ons de heldere waarheid van deze stelling openbaren, is het goed te waarschuwen voor een behoorlijk verspreide actuele tendens in de meest christelijke milieus.

Het verlangen om goed te doen rondom zich leidt tot nadenken over de te gebruiken middelen om getuigen te zijn, om het gist in het deeg te zijn, om aanwezig zijn in alle milieus – zeker een zeer lovenswaardig verlangen. De vaststellingen die onze onderzoeken ons doen maken en die ons in werkelijkheid de plagen doen ontdekken, waaraan onze maatschappij lijdt, doen ons verlangen naar het gebruik van dikwijls te exclusief menselijke middelen waarvan de schijnbare doeltreffendheid ons verstand bevalt. En deze middelen schijnen ons des te noodzakelijker, wanneer we ze vergelijken met deze die de tegenstanders van de Kerk gebruiken en die ons zeer doeltreffend schijnen.

Daar ligt een groot gevaar, vooral voor jonge intellecten die snel enthousiast worden en waarvan de verbeelding wordt verleid door uiterlijk vertoon.

Om deze problemen inzake evangelisatie en apostolaat te beoordelen, moet men ze bovenal zien in het licht van het geloof zoals Onze Heer ze zag en ze ziet. Was de maatschappij perfect in zijn tijd? Beoefende de mensheid alle deugden, zowel individueel, familiaal als sociaal? Dat schijnt men niet te kunnen zeggen.

Onze Heer heeft niet nagelaten zich te bedienen van menselijke middelen: zijn menselijkheid vooreerst en vervolgens zijn leerlingen die Hij gedurende drie jaar heeft gevormd. Maar al diegenen die religieuze sekten hebben gesticht, hebben hetzelfde gedaan. Wat uiteraard uniek is

in het geval van Onze Heer, is dat de adem van de Heilige Geest heel zijn wezen bezielde en dat het dezelfde goddelijke Geest is die de ziel van de Apostelen vervulde op Pinksteren. En het is in deze Geest en door de kracht van deze Geest dat de machten van de duisternis door de Apostelen en door de Kerk in de loop van de eeuwen zullen onderdrukt worden.

Logische conclusie: handelen zonder deze Geest, zonder het nodige te hebben gedaan om hem in en met ons te hebben, dat is handelen zonder Onze Heer. En hij heeft ons duidelijk gezegd: “Blijft in mij en ik blijf in u...Wie in Mij blijft, en Ik in hem, hij draagt rijke vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen” (Jn.15, 4-8). Laat ons verduidelijken: Wie in mij blijft, het is te zeggen in mijn geest, zal zeer doeltreffend zijn. Diegene die niet in mij is, zal niet doeltreffend zijn... En nog verder: “Niet gij hebt Mij uitverkoren, maar Ik heb ú uitverkoren; en Ik heb u aangesteld, om vrucht te gaan dragen, en wèl blijvende vrucht (het is te zeggen om doeltreffend te zijn)”.

Wat wil “blijft in Onze Heer en Onze Heer in ons” anders zeggen dan in een staat van normaal gebed zijn?

Zonder het gebed zouden wij niet doeltreffend zijn in het werk van Onze Heer, in het apostolaat. Het heeft geen zin het overzicht van de te gebruiken middelen voor de transformatie en de bekering van onze broeders voor te stellen, en de machinaties van de vijanden van het goede en de vrede, de machinaties van de vijanden van God naar voor te brengen, als wij de zekerheid niet hebben dat de Geest van Onze Heer in ons en met ons is.

Heel het Oude en het Nieuwe Testament, heel de geschiedenis van de Kerk zijn een illustratie van deze waarheid.

Laten wij het gebed van Abraham, van Mozes, van Judith, van Tobias niet vergeten; het gebed van de Maagd Maria, haar Magnificat, het gebed tijdens Pinksteren, het streven van de Apostelen om vrij te zijn om te bidden, tot en met de dringende smeekbeden van de Pausen en in het bijzonder van Onze Heilige Vader, Paus Johannes XXIII, om te bidden. Maar laten we bovenal niet het voorbeeld van het leven van Onze Heer vergeten dat één heel lang gebed was in woorden en in daden. Waarom? “Mijn vader is de wijngaardenier. Ik ben de wijnstok, gij zijt de ranken...” (Jn. 15) “Vader, het uur is gekomen om hen het eeuwige leven te schenken.” (Jn. 17). Het is het grote gebed van Christus dat zich zal uiten in het Laatste Avondmaal en op het Kruis, en dat zich zal verderzetten in de

Stichter aan het woord

liturgie van de Kerk.

Tenslotte om te bevestigen wat voorafgaat, hierbij enkele uitspraken van concilies die ons het denken van de Kerk tonen over de noodzaak van de werking van de Heilige Geest in de evangelisatie en de nauwe band tussen de werking van de Heilige Geest en het gebed.

(Beslissingen van concilies uit de 5e eeuw.
Uittreksel uit *La Foi catholique* N° 537)

“...Beschouwen we ook de mysteries van de gebeden van de priesters. Zij zijn overgeleverd door de Apostelen en worden op uniforme wijze over gans de wereld en in heel de Katholieke Kerk gevierd, zodat de wet van het gebed de wet van het geloof is. Wanneer zij die voorgaan in de heilige vergaderingen de missie, die hun is toevertrouwd, vervullen, dan brengen zij de zaak van het menselijk ras en gans de Kerk, die met haar mee jammert, voor de goddelijke barmhartigheid. Zij vragen en zij bidden opdat het geloof zou gegeven worden aan de ongelovigen, opdat de afgodendienaars zouden bevrijd worden van hun dwalingen, die hen zonder God achterlaten, opdat de sluier, die de ogen van de Joden bedekt, zou weggenomen worden en het licht van de waarheid op hen zou schijnen, opdat de ketters berouw zouden hebben en het katholiek geloof zouden aannemen, opdat de schismatieken de geest van een hernieuwde naastenliefde zouden ontvangen, opdat aan hen, die gevallen zijn, de oplossing van de boetedoening zou gegeven worden, en opdat, tenslotte, voor de catechumenen, die naar de sacramenten van de wedergeboorte geleid worden, het paleis van de hemelse barmhartigheid zou geopend worden ...”

“Dat wordt zo sterk aan gevoeld als het werk van God dat de voortdurende dankzegging en de lof voor zijn heerlijkheid aan God zijn gericht, die deze dingen doet om deze mensen te hebben verlicht en verbeterd ...”

Laten we oppassen om alleen maar op ons zelf te rekenen, op onze menselijke middelen, op onze eigen overwegingen en verstand, op onze eigen inspanningen, onze organisatie, onze plannen, om een doel te bereiken, dat aan God toebehoort, in een domein dat het zijne is, het domein van de zielen, en zelfs in het domein van de wereldse zaken, die hij geschapen heeft opdat zij ten dienste van de zielen zouden staan.

Als wij niet verslagen willen zijn voor we begonnen zijn, moeten we aan het bidden gaan en ons ervan verzekeren dat deze gebeden zonder ophouden opstijgen om ons te helpen.

Deze wierook, die naar God opstijgt om hem te loven, hem te aanbidden door Onze Heer en om zijn

Geest van hem te bekomen, is niets anders dan de gebeden van de monniken en de zusters, en deze van gans de Kerk, die zonder ophouden bidt met Jezus en in Hem.

Want de liturgie, het goddelijk werk bij uitstek, is de mooiste uitdrukking van de naastenliefde tegenover God en tegenover de naaste. Niets is meer missionair dan het gebed dat de Heilige Geest over de Apostelen heeft uitgestort. En het is ditzelfde gebed van Onze Heer dat zich voortzet in de Heilige Liturgie van de Kerk, een gebed dat altijd doeltreffend is volgens de belofte van Onze Heer zelf.

Dat gebed, dat de Kerk op onze lippen legt, is de stem van de Bruid, die zich uitstrekt over de gelovigen, de ongelovigen, over alle spirituele schepselen die in deze wereld aanwezig zijn, in het bijzonder de honderd vijftig duizend stervenden van elke dag. Nog beter, dit gebed dringt door in het hiernamaals tot in het Vagevuur, waar zij ook de uitstorting van de zuiverende Geest aantrekt.

Zo doet het gebed van de monniken hun hart groeien tot de omvang van het Hart van Jezus, in plaats van het te doen verschrompelen. Niets is zo vruchtbaar in naastenliefde en bijgevolg doeltreffender dan het gebed voor de uitbreiding van het Rijk van Onze Heer in de zielen voor de tijd en voor de eeuwigheid.

Pastorale brief, op het Feest van de Bekering van de H Paulus, 25 januari 1962.

Op het moment dat wij deze pastorale brief wilden toevertrouwen aan de drukkerij, heeft ons het bericht van de beslissing van de Heilige Stoel bereikt. Wij denken echter dat deze regels, die de laatste zijn die wij tot de gelovigen van het bisdom Dakar richten, een laatste getuigenis zullen zijn voor hen van onze herderlijke zorg en onze genegenheid in de Heer.

Geestelijk concert in de Hemelstraat op zondag 10/09 (Nicolas Deletaille, cello & François Houtart, orgel)

Boven links: de ploeg van de Militia Immaculatae (Perte Totale) behaalde een mooie tweede plaats in het zaalvoetbaltoernooi van zaterdag 16/09.

Boven rechts en midden links: vergadering van de JKI in Antwerpen met de afscheid van leider Jorik die een jaar in onze missie van Kenya zal geven. Andreas is de nieuwe JKI leider!

Onder: Maria Bambina Hulde op zondag 10/09.

Synode over synodaliteit: 'Instrumentum laboris'

Deel 2/3: Wat is "het gesprek in de Geest", de dialoogmethode die de synodale Kerk aanbeveelt?

Bron: Heilige Stoel - FSSPX.Actualités – Illustratie : © synod.va

---

De manier waarop het IL¹ de verkregen resultaten weergeeft, komt voort uit de immanentie, waarbij niet het objectieve resultaat telt, maar wat mensen denken of voelen tijdens een gesprek of uitwisseling over een bepaald onderwerp. Het samenvoegen van deze "ervaring" heeft niet geleid tot een definitie, maar tot een beschrijving – een begrip – van wat een synodale Kerk is.

Het IL stelt, opnieuw vanuit het oogpunt van de methode voor, deze methode te systematiseren onder de titel: "Een werkwijze voor de synodale Kerk: het gesprek in de Geest". Het is noodzakelijk om deze methode en vooral haar theologische vooronderstellingen² te onderzoeken.

Een methode ontdekt door het synodale proces "Gedurende de hele eerste fase van de synode werd in alle continenten de vruchtbaarheid van de methode die hier 'gesprek in de Geest' genoemd wordt – in sommige documenten wordt ze 'geestelijk gesprek' of 'synodale methode' genoemd – en die tijdens de eerste fase werd aangenomen, opgemerkt en erkend" (nr. 32).

De tekst probeert de draagwijdte van deze methode uit te leggen: "de term 'gesprek' duidt niet op een eenvoudige uitwisseling van ideeën, maar op die dynamiek waarin het gesproken en beluisterde woord een vertrouwdheid opwekken die de deelnemers in staat stelt vertrouwd met elkaar te worden. De verduidelijking 'in de Geest' wijst de echte hoofdpersoon aan (nr. 33)".

"Het gesprek tussen broeders en zusters in het geloof opent de ruimte voor 'een gemeenschappelijk luisteren' naar de Geest" (Ibid.) Zo kan het gesprek tussen de gelovigen, zoals in een concilie – waarvoor de Heilige Geest door Christus beloofd is – leiden tot het ontvangen van een bijzondere verlichting.

Het document gaat verder: "In de plaatselijke

Kerken die het in de eerste fase gebruikten, werd het gesprek in de Geest 'ontdekt' als dit klimaat van luisteren en vertrouwen dat het mogelijk maakte levenservaringen te delen en als deze ruimte voor onderscheiding in de synodale Kerk" (nr. 34). De gemeenschap kan zo een nieuwe openbaring ontvangen en onderscheiden, of de Openbaring tenminste op een nieuwe manier interpreteren.

"In de slotdocumenten van de continentale Vergaderingen wordt deze praktijk beschreven als een moment van Pinksteren, een gelegenheid om het Kerk-zijn te ervaren en om van het luisteren naar broeders en zusters in Christus over te gaan naar het luisteren naar de Geest (Ibid.)." De term Pinksteren bevestigt het vermogen van de gemeenschap om te ontvangen.

Het doel van deze methode wordt vervolgens uitgelegd

"Concreet kan het gesprek in de Geest omschreven worden als een gezamenlijk gebed met het oog op een gemeenschappelijke onderscheiding, waarop de deelnemers zich voorbereiden door persoonlijke reflectie en meditatie (nr. 37)". Het doel is dus om te onderscheiden, maar wat onderscheiden en hoe? Dit wordt verduidelijkt in de drie fasen van deze methode.

"In de eerste fase neemt iedereen het woord vanuit zijn of haar persoonlijke ervaring, die hij of zij in gebed heeft doorgenomen tijdens de voorbereiding. De anderen luisteren in stilte zonder in debat of discussie te gaan, in de wetenschap dat iedereen een waardevolle bijdrage levert (Ibid.)."

Tijdens de tweede fase "neemt elk lid van de groep het woord: niet om te reageren op wat men gehoord heeft en in de tegenaanval te gaan, door zijn of haar eigen standpunt te herhalen, maar om uit te drukken wat hem of haar heel erg heeft geraakt en wat hem of haar het meest aanspreekt

(Ibid.)”.

Tot slot bestaat de derde fase uit “het identificeren van de belangrijkste punten die naar voren zijn gekomen en het bereiken van een consensus over de vruchten van het gezamenlijk werk (...) waarin men zich vertegenwoordigd kan voelen (...) Men moet doorzicht hebben, door aandacht te besteden aan marginale en profetische stemmen en door het belang van punten waarover men van mening verschilt niet te verwaarlozen (nr. 39)”.

De methode lijkt cruciaal in de ogen van de redacteurs. Bijvoorbeeld: “Gezien het belang van het gesprek in de Geest om de ervaringen van de synodale Kerk te animeren, wordt de vorming in deze methode, en in het bijzonder de uitdaging om mensen te hebben die in staat zijn om gemeenschappen in deze praktijk te begeleiden, als een prioriteit gezien op alle niveaus van het kerkelijk leven (nr. 42).”

De diepliggende theologische reden voor de methode

Wat de noodzaak aan deze methode verklaart, is in de eerste plaats het diepgewortelde verlangen om inclusief te zijn: “een synodale Kerk is een open en gastvrije Kerk. Ze is er voor iedereen. Deze beweging van de Geest overschrijdt alle grenzen om iedereen mee te trekken in haar dynamiek (nr. 26).” Iedereen moet alles goed begrijpen. Iedereen kan deelnemen en er moet naar iedereen geluisterd worden.

Dit is bijzonder belangrijk voor de oecumenische dimensie van de Kerk, zoals dat verder wordt uitgelegd: “in het ene doopsel nemen alle christenen deel aan de *sensus fidei* of bovennatuurlijke betekenis van het geloof (cfr. *Lumen Gentium* 12), daarom moet in een synodale Kerk aandachtig naar iedereen geluisterd worden (B 1.4 a)”.

Deze bewering is fundamenteel en grondig fout. Deze dwaling over de *sensus fidei* ligt aan de basis van het idee van de synodale Kerk en is de bron van haar zwakte en zelfs zinloosheid. Ten eerste is het totaal vreemd aan de Schrift en aan de Traditie om te zeggen dat de *sensus fidei* zich buiten het rechtsgebied van de Kerk uitstrekt – met andere woorden, tot andere niet-katholieke christenen.

De diepliggende reden is dat deze *sensus fidei*, die vertaald kan worden als “geloofszin” of “geloofsinstinct”, direct afhankelijk is van het leergezag van de Kerk, en daarom niet gevonden kan worden bij degenen die daar niet aan onderworpen zijn, en nog minder bij ketteren ...

Een andere reden is dat, in tegenstelling tot wat

verondersteld wordt – en soms bevestigd wordt – in het document, het geloof van de gelovigen op geen enkele manier een bron van het leergezag is, noch een bron van theologische argumentatie: het is eerst en vooral de leer van Christus die zij ontvangen door de Kerk, waaruit zij alles putten wat zij zijn. Het is het geloof van de gelovige die deze leer ontvangen heeft.

De hele Kerk en het synodale proces lijken te zijn opgehangen aan het verschijnen van een “nieuwigheid” in de Kerk door de *sensus fidei*, weliswaar hernomen en “onderscheiden” door de hiërarchie, maar toch een nieuwigheid. Het is een vervorming van de *sensus fidei* ten gevolge van het Tweede Vaticaans Concilie, net zoals de verheffing van het gemeenschappelijk priesterschap van de gelovigen ten nadele van het gewijde priesterschap.

Overdreven gesteld is dit een implementatie van de moderne democratie binnen het instituut van de Kerk: na een “volksraadpleging” en reacties via verschillende kanalen, moet de nieuwigheid die uit het Volk van God voortkomt, onderscheiden worden, en zelfs tot theorie of dogma gemaakt worden om de Kerk te “hervormen”.

Deze ernstige dwaling kan alleen maar tot een dood spoor leiden: als het aldus geraadpleegde en verheven volk elementen voorstelt die in strijd zijn met het Geloof of ervan afwijken, wat zal de bisschop dan doen? Als hij weigert, zal de teleurstelling – en de eisen – evenredig zijn met het gevoel van frustratie dat wordt ervaren. Als hij aanvaardt, introduceert hij incoherentie in het hart van het Geloof ... wat ook ketterij genoemd kan worden.

Wordt vervolgd ...

VOETNOTEN

¹ Het *Instrumentum laboris* (IL): het werkinstrument.

² Denkbeeld of voorlopige aanname die men vooraf als mogelijk of vaststaand aanneemt als grondslag van een redenering (Bron: Wikiwoordenboek)

Rome: Over de “dubia” aan Paus Franciscus gezonden door vijf kardinalen

---

Bron: fsspx.news (3/10/2023)

De kardinalen Brandmüller, Burke, Zen, Sandoval en Sarah dienden op 21 augustus vijf vragen in, bekend als *dubia*, om opheldering te vragen over kwesties met betrekking tot de ontwikkeling van dogma's, de zegening van homoseksuele verbintenissen, de autoriteit van de synode over synodaliteit, de wijding van vrouwen en de sacramentele absolutie.

De *dubia* werden ondertekend door kardinalen Walter Brandmüller, 94, voorzitter van de Pauselijke Commissie voor Historische Wetenschappen; Raymond Burke, 75, emeritus-prefect van de Apostolische Signatura; Joseph Zen Ze-Kiun, 90, emeritus-bisschop van Hong Kong; Juan Sandoval Íñiguez, 90, emeritus-aartsbisschop van Guadalajara; en Robert Sarah, 78, emeritus-prefect van het Dicasterium voor de Goddelijke Eredienst en de Discipline van de Sacramenten.

De Feiten

In een “*Mededeling aan de Christengelovigen*” over de *dubia* die aan Franciscus werden voorgelegd, leggen de kardinalen uit dat ze eerst “vragen” opstelden die ze op 10 juli 2023 naar de paus hadden gestuurd. Het antwoord liet niet lang op zich wachten, want het was gedateerd 11 juli, de volgende dag.

Deze antwoordbrief volgde echter niet de gewoonlijke *dubium*-methode. Dit soort vragen wordt gesteld om een “ja” of “nee” als antwoord te krijgen. Echter, de paus gaf een gedetailleerd antwoord dat de vijf kardinalen niet tevreden stelde, omdat ze het op alle punten te vaag vonden. Ze stelden daarom een tweede, preciezere versie op, waarin expliciet om een ja of een nee werd gevraagd.

“Na het bestuderen van zijn brief, die niet de praktijk van *responsa ad dubia* volgde, herformuleerden we de *dubia* om een duidelijk antwoord te krijgen dat gebaseerd was op de eeuwige leer en discipline van de Kerk. In een brief van 21 augustus 2023 hebben we de geherformuleerde *dubia* voorgelegd aan de Opperherder. Tot op heden hebben

we geen antwoord ontvangen op deze geherformuleerde *dubia*”, concluderen ze.

De oorspronkelijke *dubia* en hun herformulering

Eerste *dubium*

Dit gaat over de ontwikkeling van de doctrine en de bewering van bisschoppen dat de goddelijke openbaring “opnieuw geïnterpreteerd moet worden in het licht van de culturele veranderingen van onze tijd en de nieuwe antropologische visie die deze veranderingen bevorderen. Zij beweren dat deze veranderingen de Kerk ertoe zouden moeten brengen het tegenovergestelde te onderwijzen van wat zij altijd heeft onderwezen.”

Het antwoord van de Paus geeft aan dat de Kerk “haar begrip van het geloof kan verdiepen”. Maar de kardinalen zijn niet tevreden, omdat het gaat om “kwesties die essentieel zijn, niet secundair, voor onze verlossing; zoals de geloofsbelijdenis, de subjectieve voorwaarden voor toegang tot de sacramenten en de naleving van de morele wet”, zeiden ze.

Daarom herformuleerden ze hun *dubium*: “Is het mogelijk dat de Kerk vandaag doctrines leert die in tegenspraak zijn met wat ze eerder geleerd heeft in zaken van geloof en moraal, hetzij door de Paus *ex cathedra*, of in de definities van een oecumenisch concilie, of in het universele gewone magisterium van bisschoppen verspreid over de hele wereld (vgl. *Lumen Gentium*, 25)?”.

Tweede *dubium*

Over de zegening van homoseksuele verbintenissen. De kardinalen benadrukken de leer van de Kerk over de schepping van de menselijke natuur als man en vrouw, en het gebod van vruchtbaarheid (Gn 1, 27-28). Het oorspronkelijke *dubium* vroeg of de Kerk van deze leer kan afwijken en “als een ‘mogelijk goed’ situaties kan aanvaarden die objectief zondig zijn, zoals homoseksuele verbintenissen”.

Het antwoord van de Paus luidde dat het gelijkstellen van het huwelijk met de zegening van paren van hetzelfde geslacht tot verwarring zou leiden en daarom vermeden moet worden. Maar de kardinalen zijn bezorgd dat “de zegening van koppels van hetzelfde geslacht in alle gevallen tot verwarring zou kunnen leiden (...) omdat homoseksuele handelingen praktisch als iets goeds zouden worden voorgesteld”.

Het *dubium* wordt als volgt geherformuleerd: is het mogelijk dat een priester in “bepaalde omstandigheden” homoseksuele verbintenissen zegent “en zo suggereert dat homoseksueel gedrag op zich niet in strijd zou zijn met de wet van God en met de weg van een persoon naar God”?

In verband met deze onduidelijkheid vroegen ze of de leer van de Kerk geldig blijft, namelijk dat “elke seksuele handeling buiten het huwelijk, en in het bijzonder homoseksuele handelingen, een objectief ernstige zonde is tegen de wet van God, ongeacht de omstandigheden waarin ze plaatsvindt en de intentie waarmee ze wordt uitgevoerd”.

Derde dubium

Over synodaliteit. In de eerste vraag werd gevraagd of synodaliteit “het hoogste criterium van het kerkbestuur” kan zijn zonder “de door haar stichter gewilde constitutieve orde” in gevaar te brengen, gezien het feit dat de bisschoppensynode niet het college van bisschoppen vertegenwoordigt, maar “slechts een raadgevend orgaan van de Paus” is.

Het antwoord van Paus Franciscus benadrukt de “synodale dimensie van de Kerk” die alle leken gelovigen omvat. Maar de kardinalen uitten hun bezorgdheid over het feit dat “synodaliteit” werd voorgesteld alsof het “het hoogste gezag van de Kerk vertegenwoordigt” in gemeenschap met de paus.

Hun geherformuleerde *dubium* stelt de vraag als volgt: “Zal de bisschoppensynode die in Rome zal worden gehouden en die alleen bestaat uit een gekozen vertegenwoordiging van herders en gelovigen, in de leerstellige of pastorale kwesties waarover zij zich zal moeten uitspreken, het hoogste gezag van de Kerk uitoefenen, dat uitsluitend toebehoort aan de Paus van Rome en, in het college van bisschoppen verenigd met de Paus (cf. can. 336)?”

Vierde dubium

Het vierde dubium gaat over de priesterwijding van vrouwen. Het vraagt of de leer van *Ordinatio Sacerdotalis*, die “definitief de onmogelijkheid bevestigde om de priesterwijding toe te kennen aan vrouwen, nog steeds geldig is” en of deze leer “niet langer openstaat voor wijziging of voor vrije discussie door pastores of theologen”.

In hun geherformuleerde *dubium* merken de kardinalen op dat de Paus weliswaar heeft bevestigd dat *Ordinatio Sacerdotalis* definitief moet worden gehandhaafd en dat “het noodzakelijk is om het priesterschap niet te begrijpen in termen van macht, maar in termen van dienstbaarheid”. Maar ze maken bezwaar tegen zijn antwoord dat de vraag “nog

verder onderzocht kan worden”.

“We vrezen dat sommigen deze uitspraak zullen interpreteren alsof de vraag nog niet definitief beantwoord is,” zeggen ze. Hun geherformuleerde *dubium* luidt: “Zou de Kerk in de toekomst de mogelijkheid kunnen hebben om de priesterwijding toe te kennen aan vrouwen, en daarmee in tegenspraak zijn met het exclusieve voorbehoud van dit sacrament aan de gedoopte man, dat behoort tot de kern van het sacrament van de priesterwijding, dat de Kerk niet kan veranderen?”.

Vijfde dubium

Over sacramentele absolutie. Het oorspronkelijke *dubium* verwees naar de nadruk die Franciscus legt op de plicht om altijd en aan iedereen de absolutie te verlenen, zodat het lijkt alsof berouw geen noodzakelijke voorwaarde meer zou zijn voor absolutie. Het *dubium* vraagt of berouw altijd noodzakelijk is voor de geldigheid van de biecht “zodat de priester de absolutie moet uitstellen als duidelijk is dat niet aan de voorwaarde is voldaan”.

In het geherformuleerde *dubium* leggen de kardinalen uit dat de Paus de leer van het Concilie van Trente heeft bevestigd, namelijk dat absolutie het berouw van de zondaar vereist, wat ook het besluit inhoudt om niet meer te zondigen. Ze voegden eraan toe: “Maar sommigen zouden het antwoord zo kunnen interpreteren dat de biecht een voldoende voorwaarde is voor het ontvangen van absolutie, in zoverre dat het impliciet de biecht van zonden en berouw zou kunnen omvatten.”

Daarom herformuleerden ze hun *dubium* als volgt: “Kan een boeteling die, terwijl hij een zonde toegeeft, op de een of andere manier weigert het voornemen te hebben deze niet opnieuw te begaan, geldig de sacramentele absolutie ontvangen?”

Het Vaticaan publiceert het antwoord van de Paus aan de vijf kardinalen

Waarschijnlijk geërgerd door de publicatie van de “*Mededeling aan de Christengelovigen*” door de vijf kardinalen, heeft het Dicasterium voor de Geloofsleer - zeker met instemming of op verzoek van de Paus - de antwoordbrief van Franciscus gepubliceerd, gedateerd 11 juli. De vijf kardinalen wilden deze niet openbaar wilden maken. Ze vonden dat het een persoonlijk antwoord van de Paus was en dat ze niet het recht hadden om het te publiceren.

Deze laatste ontwikkelingen, vlak voor de opening van de synode, zullen wellicht niet op gejuich ontvangen worden in het Vaticaan of in Sancta-Marta. Er zal wel wat geroezemoes zijn in de wandelgangen en in de synodezaal. Maar één ding is zeker: we moeten niet verwachten dat Franciscus eenvoudigweg ja of nee zal antwoorden op de *dubia*.

Het belang van de catechismus voor de volwassenden

Bron: Abbé Louis-Marie Berthe, priester van de FSSPX – Apostol nr.135 – Oktober 2019

Het volgende artikel werd door E.H. Louis-Marie Berthe, priester van de FSSPX geschreven en verscheen in 'Apostol' 135 van oktober 2019 (mededelingsblad van de priorij Sint Franciscus van Sales, Fabrègues, Frankrijk).

Catechismus van 7 tot 77 jaar

In zijn encycliek *Acerbo nimis* van 15 april 1905 over het onderricht in de christelijke leer merkte de heilige Pius X op dat “vooral in onze tijd oudere mensen niet minder behoefte hebben aan godsdienstonderricht dan kinderen” en schreef daarom voor dat pastoors en andere priesters met verantwoordelijkheid over zielen “een catechese tot de gelovigen moeten richten in eenvoudige taal, passend bij hun intelligentie”, op een ander tijdstip dan het onderricht aan kinderen, en dit “zonder afbreuk te doen aan de gewone homilie over het Evangelie die elke feestdag tijdens de hoogmis gegeven moet worden”. Meer dan een eeuw later heeft de opmerking – integendeel -- niets aan relevantie of urgentie ingeboet.

Maar welke volwassen katholiek voelt zich vandaag de dag betrokken bij de catechismus, d.w.z. bij het onderricht in de waarheden van het geloof? Afgezien van catechumenen en degenen die al een lange weg hebben afgelegd, zijn velen misleid, omdat ze geloven dat ze genoeg weten van wat ze op de katholieke school of in de parochiecatechismus hebben gehoord. In goed vertrouwen geloven velen dat ze geen catechismus nodig hebben, ook al is hun kennis van de geopenbaarde waarheid vaak fragmentarisch, oppervlakkig of zelfs karikaturaal... Zonder de echte obstakels te negeren – de verplichtingen van het gezins- of beroepsleven en de geografische afstand – die volwassenden weghouden van de catechismus, zouden drie

redenen hen moeten aanmoedigen om regelmatig de essentiële waarheden van het geloof opnieuw te bekijken, ze te verdiepen en te verfrissen.

Ten eerste betekent de natuurlijke groei van de menselijke intelligentie dat catechismus niet alleen voorbehouden zou moeten zijn aan kinderen. Het is duidelijk dat ons denken zich in de loop van ons leven ontwikkelt. Al voordat het volwassen is, doorloopt de menselijke intelligentie verschillende stadia, die de catechismus moet volgen. Een adolescent of jongvolwassene in de elementaire kennis van de kindertijd laten, zou hem of haar eenvoudigweg verhinderen om te groeien en volwassen te worden in het geloof.

Zelfs als we volwassen zijn, verandert onze kijk op de wereld en op God beetje bij beetje: het gezins- en beroepsleven, een concretere kennis van de mens en zijn zwakheden, de ervaring van tegenspoed en ziekte, en de nadering van de dood: dit zijn allemaal realiteiten die de menselijke geest voortdurend iets geven om zijn gedachten te laten rijpen. Ook hier is de catechismus van essentieel belang: door de hoogste en meest noodzakelijke waarheden te onderwijzen - die de ruggengraat van ons denken vormen - helpt ze deze ontwikkeling van het intellect te begeleiden en te sturen, door ervoor te zorgen dat het nooit van de waarheid afdwaalt en vooral door te voorkomen dat het God vergeet.

Ten tweede vereist de diepte van de mysteries van God dat de catechismus, die ze uiteenzet, meerdere keren in het leven herhaald wordt. In tegenstelling tot een les in rekenen of grammatica blijven de waarheden over God en onze verlossing mysterieus, in de zin dat ze ons vermogen om ze te begrijpen oneindig te boven gaan. We kunnen er dus altijd dieper op ingaan, zonder ze ooit uit te putten. Voor degenen die de catechismus meerdere keren hebben doorgenomen, lijken bepaalde waarheden

helderder; sterker nog, het verband tussen waarheden wordt duidelijker.

Ten slotte maakt de ontkerstening van de wereld waarin we leven het des te noodzakelijker om dieper in de kennis van het geloof te duiken, omdat deze kennis vergeten wordt, als ze niet direct of indirect ontkend wordt door modieuze meningen. Als de vorige twee redenen altijd en overal waar zijn geweest, verklaart deze derde reden de dringende noodzaak voor onze tijdgenoten om hun catechismuskennis te versterken. De ervaring leert dat zonder regelmatige katholieke vorming de overtuiging in de waarheden van het geloof geleidelijk verzwakt, heldere en duidelijke kennis snel vervaagt en de woorden om het uit te drukken sneller verward zijn. Dit fenomeen is des te duidelijker en sneller waar te nemen wanneer deze volwassenen in een professionele, sociale en soms zelfs familiale omgeving leven die vreemd is aan het geloof, en wanneer ze blootgesteld worden aan meningen die soms ongeloofwaardig zijn, waarmee vergeleken de eenvoudige en sterke waarheden van

het geloof uit een andere wereld lijken te komen; uit een andere tijd: die van de eeuwigheid.

Sommige mensen denken misschien dat het internet een goede manier is om thuis de catechismus door te nemen... De waarheid is dat er veel goede initiatieven zijn die een groot aantal mensen in staat stellen om de geopenbaarde waarheid op deze manier te ontvangen. We moeten ons echter wel bewust zijn van de beperkingen en gevaren van zelfstudie van achter een scherm. Er gaat niets boven menselijk contact om u te helpen de waarheden van het geloof te leren: vragen en antwoorden zorgen ervoor dat de waarheid goed begrepen en geassimileerd wordt op een persoonlijk niveau; de discipline en orde die een georganiseerde cursus oplegt garanderen goed onderwijs en een overzicht van Gods plan; zonder nog te spreken van het deel uitmaken van een groep, wat niet alleen helpt voor de volharding maar ook voor een evenwichtige geest ... die gemakkelijk uit balans is door krachtige waarheden na er zo lang van verstoken te zijn geweest ...

Catechismus onderricht vanuit de Priorij v/h Allerheiligste Sacrament van Antwerpen

	TIJD	ONDERWERP	VERANTWOORDELIJK
ANTWERPEN: PRIORIJ V/H ALLERHEILIGSTE SACRAMENT			
Catechismus voor de kinderen	Op zaterdag 8.30-9.30	Catechismus voor de eerste Communie	E.H. Louis Bochkoltz
		Het leven van Jezus	
		De Geboden	
		Kerkgeschiedenis	
Catechismus voor volwassenen	Op vrijdag 19.20-21.00	De 7 sacramenten	E.H. Joseph Verlinden
Catechismus voor beginners & doopselvoorbereiding	1ste & 3de vrijdag van de maand 19.20-20.30	Algemeen catechismus	E.H. Louis Bochkoltz
GENT: SINT-AMANDUSKAPEL			
Catechismus voor de kinderen	2 zaterdagen per maand	De Geboden	E.H. Jan De Bruyn
Catechismus voor volwassenen	1ste & 3de zondagen van de maand	Algemene catechismus	E.H. Jan De Bruyn
ELLEZELLES			
Catechismus voor de kinderen	1 woensdag per maand	Het leven van Jezus	E.H. Jan De Bruyn
BIERBEEK: KAPEL VAN DE H. AANSCHIJN			
Catechismus voor de kinderen	Woensdag 16.00-17.00	Catechismus voor de eerste Communie	E.H. Louis Bochkoltz
		De Geboden	

Historiek van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament

Juffr. Griet Lucy Beldé, parochiaan en archeologe

In deze aflevering gaan we verder met de bespreking van het interieur van de kapel, hoe het interieur er in het begin uitzag, in de periode tussen 1890 en 1900. Het altaar dat ook uit deze periode dateert wordt belicht.

Waar nu de communiebank staat, bevond zich vroeger de eerder besproken houten koorafsluiting. De communiebank stond oorspronkelijk op de volgende rij trappen. De oorspronkelijke koorafsluiting was het idee van Anna de Meeûs, maar – zoals eerder verhaald – was dit tegen de zin van architect Stordiau. Deze discussie zorgde voor spanningen tussen de opdrachtgeefster en de architect, wat uiteindelijk tot het ontslag van deze laatste heeft geleid.

Onder invloed van het Tweede Vaticaans Concilie werd de grille en de communiebank verplaatst naar het begin van het koor. Daar bevindt het zich tot op heden nog steeds. Door deze aanpassing krijgen we een open zicht op het altaar.

In het KADOC wordt een detailfoto van het altaar bewaard uit 1899. Achter de oorspronkelijke houten koorafsluiting bevond zich het koor met altaar. Deze was omheind werd door de houten communiebank. Op de foto is zichtbaar dat het altaar geflankeerd werd door vier kandelaars, waarvan twee op sokkels. Opmerkelijk, maar niet zichtbaar op de foto zijn de godslampen die aan weerszijden van het altaar aan het hoge plafond hangen. Wel zichtbaar op de foto is dat de monstrans is uitgesteld en dat het altaar zoals heden versierd was met kaarsen en bloemen. Op de drie altaartreden lag een tapijt met bloemmotief.

Uit de briefwisseling van Anna de Meeûs is geweten dat het altaar vervaardigd werd door kunstenaar J. Wilmotte & Fils. Het altaar is gehouwen uit wit marmer uit Carrara en rust op vier roze zuiltjes. Op de altaarplint zijn drie panelen met afbeeldingen van heiligen aangebracht. Inclusief het tabernakel kostte het altaar 4225 BEF.

Foto hoofdaltaar uit 1899 (Archief J. Casier in KADOC)

Voor de vier vergulde koperkandelaars betaalde Anna de Meeûs 250 Belgische frank per stuk of 6 euro. Ter vergelijking, om de twee bewaarde kandelaars één jaar geleden te laten oppoetsen, werd 900 euro neergeteld ...

De kandelaars waren niet uniek. Het betrof seriewerk, waarbij Anna de Meeûs heeft kunnen kiezen uit een catalogus. De kandelaars werden op haar vraag wel voorzien van een gegraveerde inscriptie.

Op de linkse kandelaar staat het opschrift te lezen: *“Don du Comte et de la Comtesse de Meeûs et de leur famille. Priez pour eux”* en op de rechtse: *“Don du Comte et de la Comtesse Alphonse de Meeûs et de leur famille. Priez pour eux”*.

Origineel ontwerp van het altaar met de bijhorende kandelaars.

Wat het altaar betreft wordt het blad ondersteund door vier zuiltjes in roze marmer. De kapitelen hebben de vorm van een vruchtdragende druivelaar en zijn verguld. Algemeen bij een altaar staan de vier zuilen symbool voor de vier plaatsen in de Heilige Schrift waar de consecratiewoorden zijn overgeleverd, met name in het evangelie van Mattheüs, Marcus en Lucas en in de eerste brief van

de heilige Paulus aan de Korintiërs.

Achter de zuilen zijn drie grote gegraveerde koperplaten tegen het altaar aangebracht. Op het middelste is een pelikaan met zijn jongen weergegeven, symbool voor Christus. Rechts staat de Ark van het Verbond afgebeeld, wat symbool staat voor Maria. De linkse gravure is een weergave van de tafel met offerbroden. Dit is een verwijzing naar het Oude Testament waar er in de tempel voortdurend broden moesten uitgestald worden.

Links en rechts van het tabernakel zijn er telkens drie vergulde bas-reliëfs aangebracht met voorstellingen van heiligen.

Van links naar rechts zijn dat Antonius van Padua, Margaretha Maria Alacoque (deze werd per ongeluk verwisseld met Joanna Francisca de Chantal; Margaretha van Alacoque heeft namelijk als symbool een vlammeend hart). De derde afgebeelde heilige is Sint-Augustinus. Vervolgens ziet men de heilige Vincentius a Paulo, de heilige Joanna Francisca de Chantal (die verwisseld werd met Maria Margaretha Alacoque) en uiterst rechts de heilige Franciscus van Sales. Enkele van deze heiligen zagen wij reeds in de glasramen afgebeeld met name Margaretha Maria Alacoque en Sint-Augustinus en Antonius van Padua als beeld rechts van de preekstoel. Dit duidt op het belang en de waarde die de opdrachtgeefster aan deze heiligen hechtte.

Het tabernakel toont de hostie omgeven door de symbolen van de vier evangelisten. De engel voor de heilige Mattheus, de leeuw staat voor de heilige Marcus, de stier voor de heilige Lucas en de adelaar voor Johannes.

Het altaar wordt bekroond door een klein verguld prieel in de vorm van een gotische kapel met torentje. Hierin prijkt een verguld kruisbeeld.

Tot slot dient nog vermeld te worden dat in het hoofdaltaar de relikwieën bewaard worden van de heilige Romuldus, Felicianus en Aurelia, maagd en

Links: een weergave van de tafel met offerbroden. Midden: een pelikaan met zijn jongen weergegeven, symbool voor Christus. Rechts: de Ark van het Verbond afgebeeld, wat symbool staat voor Maria.

Parochiaal

Panelen met bas-reliëfs in het altaar van de heilige Antonius van Padua, Margaretha Maria Alacoque en Sint-Augustinus.

Panelen met bas-reliëfs in het altaar van de heilige Vincentius a Paulo, de heilige Joanna Francisca de Chantal en de heilige Archisciscus van Sales.

martelares, alsook de relikwieën van twee niet-martelaren Paschalis Baylon en Juliana van Mont Cornelion.

Petrus Lambertus Goossens, titulair kardinaal-priester van de Heilige Roomse Kerk van het Heilig-Kruis in Jeruzalem [de Santa Croce in Gerusalemme te Rome], bij de gratie Gods en van de Heilige Stoel aartsbisschop van Mechelen, primate van België, gegroet in God aan allen die deze [brieven] zullen zien.

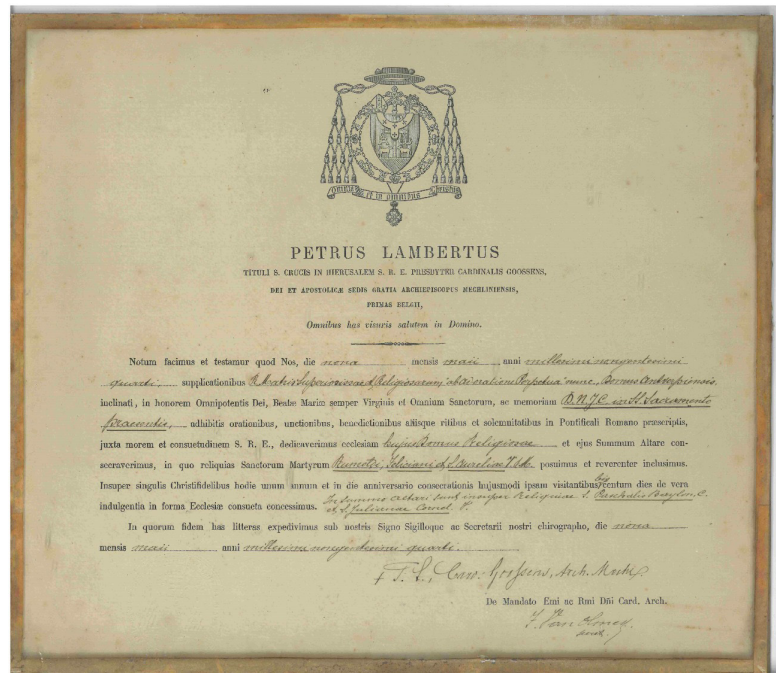
Wij maken bekend en getuigen dat wij, de negende dag van de maand mei van het jaar 1904, nu genegen zijnde de verzoeken van de eerwaarde moeder-overste en de zusters van de eeuwigdurende aanbidding van het Allerheiligste Sacrament ten huize van Antwerpen, ter ere van de Al-machtige God, van de Heilige Maria altijd Maagd en van Alle Heiligen, en ter gedachtenis van Onze Heer Jezus Christus aanwezig in het Allerheiligste Sacrament, de voorschreven gebeden, zalvingen, zegeningen en andere riten en plechtigheden toegepast, volgens de gebruiken en gewoonten van de Heilige Roomse Kerk, toegewijd hebben de kerk van dit klooster en gewijd hebben haar Hoogste Altaar waarin wij geplaatst en eerbiedwaardig besloten hebben de relieken van de Heilige Martelaren Rumoldus, Felicianus en de Heilige Aurelia Maagd en Martelares.

Daarboven verlenen wij aan alle deze kerk frequenterende Christengelovigen vandaag een jaar en op de verjaardag van deze wijding tweehonderd dagen aflaat volgens de gewoonlijke vorm van de Kerk. Boven in het altaar zijn bovendien de relieken van Sint-Paschalis Baylon [patroon van de eucharistische gemeenschappen] en van de Heilige Juliana van [Mont-]Cornillon [aan wie Sacramentsdag werd geopenbaard] [geplaatst].

In getuige waarvan wij deze brieven uitgevaardigd hebben onder ons teken en zegel en de handtekening van onze secretaris, 9 mei van het jaar 1904.

[getekend:] + P.L. kardinaal Goossens, aartsbisschop van Mechelen

Onder mandaat van de meest eminente en eerwaarde kardinaal aartsbisschop [getekend:] F. Van Olmen, secretaris

Schenkingsdocument van de relikwieën uit 1890 (bewaard achter het hoofdaltaar).

BRONNEN

- Archief Zusters van Gedurige Aanbidding, Watermaal
- KADOC, Documentatie- en Onderzoekscenrum voor religie, cultuur en samenleving, Katholieke Universiteit Leuven.
- Law Y.L., Thesisonderzoek, Bouwhistorisch onderzoek van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament, Antwerpen, 2007-2008, p.74-75, 145, 147.
- E.H. Louis Bochkoltz
- E.H. Matthias De Clercq
- E.H. Joseph Verlinden

De H. Oda van Amay

† rond 630, feest 23 oktober

Br. René Maria

Toen in 1977 enkele archeologen drie meter onder het hoofdaltaar van de St. Joris en Odakerk in Amay op een kalkstenen sarcofaag stieten, een topstuk uit de Merovingische tijd, werd daarmee een stukje over de geschiedenis van de H. Oda of eigenlijk Chrodoara opgehelderd. De uit de verhalen gekende Oda, die in Amay altijd al gevierd was als heilige stichtster van de St. Joriskerk, had dus eigenlijk de naam Chrodoara. Op deze versierde tombe staat de volgende inscriptie aan de zijkant: “CHRODOARA NUBELIS MAGNA ET INCLITIS EX SUA SUBSTANCIA DICTAVIT SANCTOARIA” (Nobele Chrodoara, groots en ontfermend, heeft uit haar eigen bezittingen heiligdommen gemaakt) En op de bovenkant staat ‘SCA CHRODOARA’ (Sancta Chrodoara). Wie was nu deze Chrodoara of Oda?

Uit het rijmpje op de tombe valt op te maken dat Oda tot de nobilitas (de allerhoogste adel) behoort en dat ze uit haar eigen vermogen heiligdommen heeft gesticht. Interessant aan de tombe is ook dat ze afgebeeld is met een staf, die haar identificeert als moeder-overste van een klooster en een sluier zoals een niet-hertrouwde weduwe droeg. Ze is overleden vóór het jaar 634, toen haar stoffelijk overschot opnieuw werd begraven en waarin Adalgisel Grimo een lijst van stichtingen van kerken door “zijn tante” noemt, waaronder ook de St. Maximinuskerk in Trier en de St. Joriskerk in Amay.

Chrodoada of Oda is een dochter van de koning van de Franken. Ze huwt met Boggis (of Bodogisel), graaf van Aquitanië, een hoveling van de Merovingische koningen Sigebert I en Childebert II. De koning stuurt Bodogisel rond 588 voor een gezantschap naar keizer Maurikios in Constantinopel, maar op de terugweg komt hij in Carthago waar een kwade menigte hem lyncht. We weten niet waarom. In de vita van de H. Maximinus van Trier staat dat de adellijke Chrodohara bij het

graf van de H. Maximinus bidt en haar zieke voet er geneest. Na de dood van haar echtgenoot blijft Oda ongehuwd. Hun zoon, Arnulf, voedt zij verder op, hij wordt later bisschop van Metz en is één van de belangrijkste edelen van zijn tijd. Zijzelf verdeelt haar bezittingen in drie delen, één deel om kerken op te richten, een deel voor de armen en een derde deel voor eigen gebruik. Zij helpt de armen, leert hen God beminnen en laat hen dopen. Zij werkt in het gebied van de bisschop van Maastricht/Luik. In haar vita die pas in de dertiende eeuw geschreven wordt, geeft de H. Lambertus haar raad en staat haar bij in het stichten van heiligdommen. (Waarschijnlijk is het echter niet Lambertus, maar een voorganger van hem als bisschop geweest, want Lambertus leefde later). Zij legt de gelofte van zuiverheid af. De heiligmatige priester Pompejus houdt zij steeds in ere en hij wordt later samen met haar in Amay vereerd. Herhaaldelijk bezoekt zij beroemde bedevaartplaatsen in verre streken en bezorgt relieken aan de door haar gestichte kerken. Zij is gastvrij voor reizigers. Eens is er hongersnood en heeft zij juist alles weggeschonken. Dan klopt Christus onder de gedaante van een hulpbehoevende jongeling aan de deur. Zij geeft hem het allerlaatste en wanneer zij de voorraadkamer weer binnengaat is alles opnieuw vol voedsel. Rond het jaar 630 sterft zij enkel bekleed met een oude tunica. In 634 wordt zij opnieuw begraven. Vervolgens wordt zij rond het jaar 743 door Bisschop Floribertus verheven (heilig verklaard). In de 12 eeuw wordt er een prachtig schrijn voor haar relikwieën gemaakt, dat nu nog te bewonderen is.

Aankondigingen

ZA
7.10 Bedevaart naar Banneux

ZO
8.10 Vergadering van E.K.

VR
13.10 Mariahulde in Klein-Antwerpen
18.30 u. H. Mis
— 19.15 u. Vertrek kaarsenprocessie naar Mariabeeld
— Pannekoeken in de tuinen van de Hemelstraat

ZO
22.10 Vergadering van JKI

WO
25.10 Militia Immaculatæ in Bierbeek
H. Mis om 20.00 aansluitend voordracht
"Vlaamse missionarissen"

VR
27.10 Gezinsweekend te Helvoirt (NL)
Tot 29 oktober — kosten: €250 per gezin
Info: jacintha_groot@live.nl

ZA
11.11 Polonia Semper Fidelis
18.00 Rozenhoedje
18.30 Gelezen H. Mis
19.15 Voordracht over de pelgrimstocht in augustus 2024 naar Polen
20.15: Poolse avond — maak kennis met de Poolse keuken
Info: mi@fsspx.be

ZO
19.11 Parochiemaaltijd in de Hemelstraat
Met bezoek van de districtoverste E.H. Michel de Sivry — Inschrijving t.e.m. 12/11

ZA
25.11 Adventrecollectie in de Hemelstraat
9.30 - 17.15 u.

MARIAHULDE
Klein Antwerpen

Mariabeeld hoek Lange
Leemstraat - Korte Leemstraat

VRIJDAG 13 OKTOBER 2023

Georganiseerd door de Militia Immaculatæ in samenwerking met de wijkvereniging "Klein Antwerpen" voor al onze gelovigen en iedereen die interesse heeft!

18.30 H. Mis
19.15 Vertrek processie naar Mariabeeld — gebeden

Nadien napraten met hapjes in de tuinen van de Prioerij.

PRIORIJ VAN HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT   HEMELSTRAAT 23   2018 ANTWERPEN

FSSPX

GEZINSWEEKEND
OPVOEDEN VOOR DE EEUWIGHEID

Volzet voor de 3 dagen!
Alleen inschrijving voor zaterdag nog mogelijk

27-29 OKTOBER 2023
IN HET EMMAUSKLOOSTER TE HELVOIRT (NL)

INFO — [HTTPS://WWW.FSSPX.BE](https://www.fsspx.be)
AANMELDEN — VIA WEBSITE OF QR
VRAGEN — GEZINSWEEKEND@FSSPX.BE

€250
PER GEZIN

FSSPX in de Benelux

1. Antwerpen Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen
Tel. : +32 (0)3 229 01 80
e-mail: hemelstraat.info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 7.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do, Vr 18.30 u.
Wo 7.30 u.
Za 10.00 u.

Aanbedding Ma, Di, Do, Vr 17.00 - 18.30 u.

2. Gent Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139, 9000 Gent
Tel. : +32 (0)3 229 01 80

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

3. Brussel Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20
e-mail: info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis —

Weekdagen
Gelezen H. Mis 7.15 u.
Dinsdag 8.30 u.

4. Brussel St. Jozefkerk

Square Frère Orban 1040 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen:
Gelezen H. Mis 8 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 18.00 u.

5. Namen Kapel Saint-Aubain

Rue Delvaux 8, 5000 Namur
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen
H. Mis 9.00 u., 10.30 u.

Weekdagen
Zaterdag 10.00 u.

6. Quiévrain Carmel du Sacré-Coeur

Rue des Wagnons 16, 7380 Quiévrain
Tel. : +32 (0)65 45 81 65

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 8.00 u.

7. Steffeshausen Heilig Hartkerk

Steffeshausen 5, 4790 Burg Reuland
Tel. : +32 (0)80 420 197
e-mail: vog.pius5.asbl@hotmail.com

Zon- en feestdagen
Hoogmis 9.30 u.

8. Gerwen Priorij St. Clemens

Heuvel 23, 5674 RR Nuenen -Gerwen
Tel. : +31 (0)40 283 45 05
e-mail: stichtingsintjozef@fsspx.nl

Zon- en feestdagen:
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do 18.30 u.
Wo, Vr 7.15 u.
Za 8.30 u.

9. Leiden Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197, 2315 BD Leiden
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 19.00 u.
Za 9.00 u.

10. Utrecht Sint Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21, 3512 GS Utrecht
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 18.30 u.
Za 9.00 u.

11. Kerkrade (Duitstalig) Kerk St. Maria ter Engelen

Pannesheiderstraat 71,
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Tel. : +31 (0)45 567 13 97

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 8.30 u.
Hoogmis 10.00 u.

De erediensten worden verzorgd door
de priesters van de Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295,
D-45356 Essen
Tel. : +49 (0) 20 166 49 22

12. Luxemburg Kapel Saint Hubert

Lameschmillen, 3316 Bergem
Tél. : +352 (0) 6 21 37 84 14
Tél. : +32 2 550 00 20

Zon- en feestdagen
Hoogmis 8.30, 10.30 u.

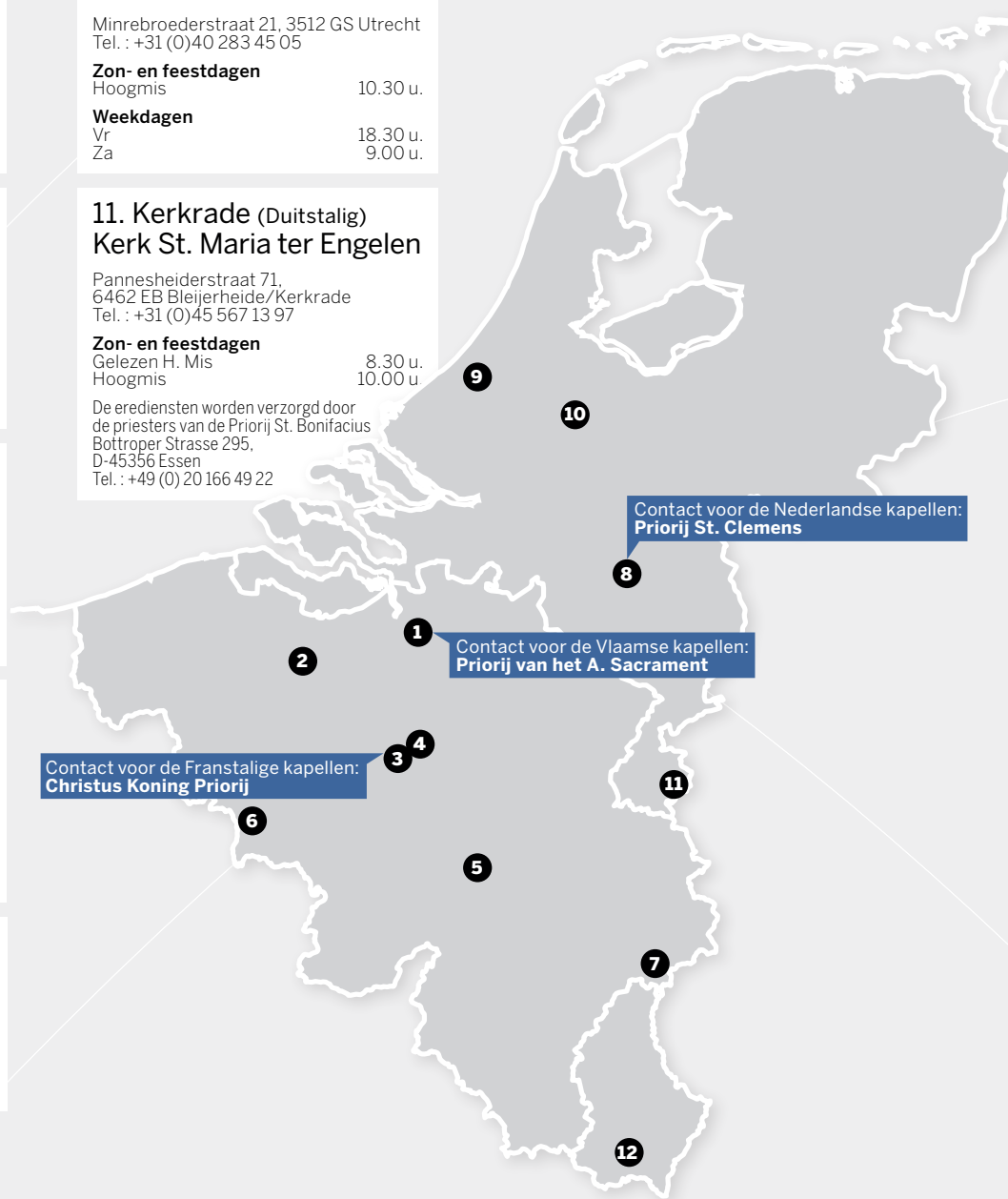
De Monstrans

is het mededelingenblad van de
Priesterbroederschap Sint-Pius X,
van de
Priorij van het Allerheiligste Sacrament,
Hemelstraat 23,
2018 Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever
E.H. Joseph Verlinden, Prior

De Monstrans wordt
u thuis opgestuurd,
indien u het ons laat weten.

Om de FSSPX in ANTWERPEN te steunen
IBAN : BE84 4062 0609 1159

Priesterbroederschap Sint-Pius X

F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

De Monstrans probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.